

Downloaded via the EU tax law app / web

Pagaidu versija

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2021. gada 16. decembr? (*)

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu – Kapit?la br?va aprite – Sl?gti ieguld?jumu fondi – Atv?rti ieguld?jumu fondi – Ieguld?jumi nekustamajos ?pašumos – Nodeva par ieraksta veikšanu zemesgr?mat? un nodeva par ?pašuma nostiprin?šanu zemesgr?mat? – Nodok?u priekšroc?bas, kas pieš?irtas tikai sl?gtiem nekustamo ?pašumu ieguld?jumu fondiem – Atš?ir?ga attieksme – Situ?ciju sal?dzin?m?ba – Objekt?vi noš?iršanas krit?riji

Apvienotaj?s liet?s C?478/19 un C?479/19

par l?gumiem sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte suprema di cassazione* (Kas?cijas tiesa, It?lija) iesniedza ar 2018. gada 21. decembra l?mumiem un kas Ties? re?istr?ti 2019. gada 19. j?nij?, tiesved?b?s

UBS Real Estate Kapitalanlagegesellschaft mbH

pret

Agenzia delle Entrate,

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pirm?s pal?tas priekšs?d?t?js A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], kas pilda otr?s pal?tas priekšs?d?t?ja pien?kumus, tiesneši I. Ziemele, T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], P. Dž. Šv?rebs [*P. G. Xuereb*] (referents) un A. Kumins [*A. Kumin*],

?ener?ladvok?ts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekret?rs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

?emot v?r? rakstveida procesu,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *UBS Real Estate Kapitalanlagegesellschaft mbH* v?rd? – *S. Ricci* un *M. Serpieri*, avvocati,
- It?lijas vald?bas v?rd? – *G. Palmieri*, p?rst?ve, kurai pal?dz *P. Gentili*, avvocato dello Stato,
- Eiropas Komisijas v?rd? – *W. Roels* un *F. Tomat*, p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2021. gada 25. febru?ra tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

izveidojusi, gan fondus, kurus ir izveidojušas citas sabiedrības.

[..]

3. Dalību ieguldījumu fondos reglamentē fonda noteikumi. *Banca d'Italia* [(Itālijas Banka)] pēc apspriešanās ar [Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (*Consob*) (Sabiedrību un biržas valsts komisija, Itālija)] nosaka vispārīgos kritērijus papildus 39. panta noteikumiem šo noteikumu izstrādei, kā arī pārdējo minimuma saturu.

[..]

6. Katrs ieguldījumu fonds vai šā fonda apakšfonds ir neatkarīga manta, kas juridiskos nolūkos ir nošķirta no aktīvu pārvaldes sabiedrības un katra dalībnieka aktīvu pārvaldības, kā arī no visiem citiem pašumiem, kurus pārvalda šā sabiedrība. [..]

7. Saskaņā ar minētā leģislatīvā dekrēta 37. pantu:

“Ekonomikas un finanšu ministrs ar pēc apspriešanās ar Itālijas Banku un *Consob* pieņem noteikumus, kuros nosaka vispārīgos kritērijus, kas ieguldījumu fondiem ir jāizpilda attiecībā uz:

- a) ieguldījumu mērī;
- b) ieguldītāju kategorijām, kurām ir paredzēts apliecinājumu piedāvājums;
- c) nosacījumiem dalībniekiem atvērtos un slēgtos fondos, it īpaši attiecībā uz ieguldījumu apliecinājumu emisijas un to atpakaļpirkšanas biežumu, minimuma parakstēšanas sliekšni, ja tas ir piemērojams, un procedūru, kas jāievieš;
- d) attiecīgā gadījumā – minimuma un maksimuma termiņus;

d. *bis*) nosacījumiem un kārtību, kas ir piemērojami mantas iegādei vai iemaksam, gan fonda izveidošanas brīdī, gan pēc tās izveidošanas, attiecībā uz fondiem, kuri iegulda tikai vai galvenokārt nekustamajiem pašumiem, tiesības uz nekustamo pašumu un nekustamajiem pašumiem sabiedrību nekustamajiem pašumiem ieguldījumu apliecinājumiem.

[..]

2. *bis* 1. punktā minētajos noteikumos arī norāda, par kādiem jautājumiem slēgtos fondu dalībnieki rīko kopsapulci, lai pieņemtu lēmumus, kas ir saistoši aktīvu pārvaldes sabiedrībai. Sapulcē lemj arī par aktīvu pārvaldes sabiedrības nomaiņu, par pieprasījumu iekāut sarakstā, ja tas nav paredzēts, un par veiktajām izmaiņām pārvaldības politikā. [..]

8. Saskaņā ar šā paša leģislatīvā dekrēta 39. pantu “Fonda noteikumi”:

“1. Noteikumos definē katra ieguldījumu fonda raksturojumu, reglamentē tā darbību, ieceļ attēstītāju sabiedrību, pārvaldītāju, ja tā nav attēstītāja sabiedrība, un turētājbanku, nosaka uzdevumu sadalījumu iepriekš minēto subjektu starpā un reglamentē to un dalībnieku savstarpējās attiecības.

2. Noteikumos ir konkrēti jānorāda:

- a) fonda nosaukums un darbības ilgums;
- b) nosacījumi dalībniekiem, ieguldījumu apliecinājumu emisijas un dzēšanas nosacījumi, kā arī parakstēšanas uz apliecinājumu un to atpakaļpirkšanas nosacījumi, kā arī fonda likvidācijas

noteikumi;

- c) struktūras, kuru kompetencē ir ieguldījumu izvēle, un šo ieguldījumu sadalījuma kritēriji;
- d) pašuma veids, finanšu instrumenti un citi vērtspapīri, kuros ir iespējams ieguldīt fonda aktīvus;

[..].”

Dekrētlikums Nr. 223/2006

9 2006. gada 4. jūlija *decreto/legge n. 223 – Disposizioni urgenti per il rilancio economico e sociale, per il contenimento e la razionalizzazione della spesa pubblica, nonché interventi in materia di entrate e di contrasto all'evasione fiscale* (Dekrētlikums Nr. 223 par steidzamiem noteikumiem attiecībā uz ekonomisko un sociālo atlabšanu, publisko izdevumu ierobežošanu un racionalizāciju un iejaukšanas attiecībā uz nodokļu ieviešanos, kārtošanu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas) (2006. gada 4. jūlija *GURI* Nr. 153) – redakcijā, kas piemērojama pamatlietais (turpmāk tekstā – “Dekrētlikums Nr. 223/2006”) –, kurš ir pārvēidots par likumu ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2006. gada 4. augusta *legge n. 248 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto/legge 4 luglio 2006, n. 223, recante disposizioni urgenti per il rilancio economico e sociale, per il contenimento e la razionalizzazione della spesa pubblica, nonché interventi in materia di entrate e di contrasto all'evasione fiscale* (Likums Nr. 248, ar kuru, ieskaitot to grozījumu, par likumu tiek pārvēidots Dekrētlikums Nr. 223 par steidzamiem noteikumiem attiecībā uz ekonomisko un sociālo atlabšanu, publisko izdevumu ierobežošanu un racionalizāciju un iejaukšanas attiecībā uz nodokļu ieviešanos, kārtošanu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas) (2006. gada 11. augusta *GURI* Nr. 186 kārtošanas pielikums), 35. panta “Pasākumi cīņai ar krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas” 10.ter punktā ir noteikts:

“Attiecībā uz 1972. gada 26. oktobra *decreto del presidente della Repubblica n. 633, [istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto* (Republikas prezidenta Dekrēts Nr. 633 par pievienotās vērtības nodokļa ieviešanu un tiesisko regulējumu; 1972. gada 11. novembra *GURI* Nr. 292 kārtošanas pielikums)] 10. panta pirmās daļas 8.ter punktu paredzētā izmaiņā un ierakstiem saistībā ar lietošanai uzņēmējdarbībā paredzētu nekustamo pašumu nodošanu pat tad, ja tā ir aplikama ar pievienotās vērtības nodokli un tajā tiek iesaistīti slēgti nekustamie pašuma fondi, kuri ir reglamentēti Noteikumu par finanšu starpniecību, kas izriet no [Leģislatīvā dekrēta Nr. 58/1998] konsolidētā teksta un tā veidkiem grozījumiem, 37. pantā, kā arī 1994. gada 25. janvāra *legge n. 86 – [Istituzione e disciplina dei fondi comuni di investimento di investimento immobiliare chiusi* (Likums Nr. 86 par slēgto nekustamo pašuma ieguldījumu fondu izveidi un regulējumu; 1994. gada 5. februāra *GURI* Nr. 29 kārtošanas pielikums)] 14.bis pantā vai arī Ižinga uzņēmumi vai bankas un finanšu starpnieki [...] attiecībā uz tūdu preču iegādi un izpirkšanu, kas ir izstrādātas vai ir izstrādātas ar Ižinga līgumu, ar 10.bis punktu grozītā nodeva par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodeva par pašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā, ir samazināta uz pusi. Iepriekšējais teikums minētais noteikums stājas spēkā 2006. gada 1. oktobrī.”

Ministriju dekrēts Nr. 228/1999

10 Ar 1999. gada 24. maija *decreto ministeriale n. 228 – Regolamento recante norme per la determinazione dei criteri generali cui devono essere uniformati i fondi comuni di investimento* (Ministrijas dekrēts Nr. 228 par noteikumiem, ar kuriem nosaka ieguldījumu fondu atbilstības vispārījos kritērijus) (1999. gada 15. jūlija *GURI* Nr. 164) – redakcijā, kas piemērojama pamatlietai (turpmāk tekstā – “Ministrijas dekrēts Nr. 228/1999”) –, 1. panta 1. punkta *d.bis*) apakšpunktā ir noteikts:

“Nekustamo īpašuma fondi [ir] fondi, kas ekskluzīvi vai galvenokārt iegulda nekustamajam īpašumam, lietu tiesībās uz nekustamo īpašumu un nekustamo īpašuma sabiedrību kapitāla?”.

11 Saskaņā ar Ministrijas dekrēta Nr. 228/1999 12.*bis* panta 1. punktu:

“Nekustamo īpašuma fondi tiek izveidoti slēgtā formā.”

Pamatlietas un prejudiciālais jautājums

12 *UBS Real Estate*, kas ir ieguldījumu fondu aktīvu pārvaldes sabiedrība ar juridisko adresi Vācijā, kurai ir filiāle Itālijā, nodrošina tostarp divu atvērto nekustamo īpašuma ieguldījumu fondu, kas izveidoti saskaņā ar Vācijas tiesību sistēmu, pārvaldību, proti, *UBS (D) 3 Sector Real Estate Europe* (iepriekš – *UBS (D) 3 Kontinente Immobilien*) un *UBS (D) Euroinvest Immobilien Real Estate Investment Fund* (turpmāk tekstā kopā – “*UBS fondi*”).

13 2006. gada 4. oktobrī šī pārvaldes sabiedrība *UBS* fondu vārdā iegādājās divus uzņēmējdarbības vajadzībām paredzētus nekustamos īpašumus, kas atrodas Sandonato Milanēzē [*San Donato Milanese*] (Itālijā), kuru reģistrācijas laikā tai bija jāmaksā nodokļu administrācijai nodeva par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodeva par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā, kuru kopējā summa katram no šiem nekustamo īpašuma kompleksiem bija attiecīgi 802 400 EUR un 820 900 EUR.

14 Vālk minētā pārvaldes sabiedrība uzzināja, ka Dekrētlikums Nr. 223/2006 stājās spēkā pirms šādi veiktajam iegādem, proti, 2006. gada 1. oktobrī, un ka šis dekrētlikuma 35. panta 10.*ter* punkts bija paredzēts uz pusi samazināt nodevu par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevu par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā, ko ir veikuši slēgti nekustamo īpašuma fondi, uz kuriem attiecas Leģislatīvā dekrēta Nr. 58/1998 37. pants, vai kas ir veikta to vārdā.

15 Uzskatot, ka atvērto ieguldījumu fondu ar šīs tiesīgs saņemto šo samazinājumu, šī pati pārvaldes sabiedrība lūdz nodokļu administrācijai atmaksāt pusi no summām, kas samaksātas kā šīs nodevas attiecībā uz diviem nekustamo īpašuma kompleksiem, kurus tā bija iegādājusies *UBS* fondu vārdā.

16 Tā kā nodokļu administrācija nesniedza atbildi, *UBS Real Estate* par šiem diviem netiešajiem noraidošajiem lēmumiem cēla prasības *Commissione tributaria provinciale di Milano* (Milānas provinces Nodokļu lietu tiesa, Itālijā). Ar 2009. gada 21. decembra spriedumiem (Nr. 282/05/09 un Nr. 283/05/09) šī tiesa prasības noraidīja, uzskatot, ka ar Dekrētlikumu Nr. 223/2006 Itālijas likumdevējs ir vāļjies pieširt nodevas par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevas par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā samazinājumu tikai slēgtiem ieguldījumu fondiem.

17 *UBS Real Estate* pārsūdzēja šos abus spriedumus *Commissione tributaria regionale per la Lombardia* (Lombardijas reģiona Nodokļu lietu tiesa, Itālijā). Ar 2012. gada 3. aprīļa spriedumiem šī tiesa noraidīja šīs apelācijas sūdzības, būtībā apgalvojot, ka, ņemot vērā

ievērojams atšķirības, kas pastāv starp slēgtiem ieguldījumu fondiem, kas ir atzīti un darbojas Itālijā, un atklātiem fondiem, kas ir atzīti un darbojas Vācijā, neesot konstatējams Savienības tiesību pārkāpums, pamatojoties uz atšķirīgu attieksmi, jo atšķirīgās situācijās var piemērot atšķirīgus nodokļu režīmus.

18 Apgalvojot, ka apelācijas tiesa kļūdaini ir uzskatījusi, ka Dekrētlūkuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punkts atbilst EKL 12., 43. un 56. pantam (tagad pēc grozījumiem – LESD 18., 49. un 63. pants), *UBS Real Estate* iesniedza kasācijas sūdzību *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija), proti, iesniedzējties. Savu pārsūdzību pamatojumam tā tostarp norāda – tā kā apelācijas tiesvedībā esot uzskatīts, ka abi iepriekšējā punktā minētie ieguldījumu fondu veidi atbilst atšķirīgām situācijām, kuras var tikt aplūkotas atšķirīgi, bet šādām atšķirībām nav nozīmes, ievērojot Dekrētlūkuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punkta *ratio legis*, esot pārkāpti Līgumu noteikumi par kapitāla brīvību aprīti un brīvību veikt uzņēmējdarbību.

19 Iesniedzējtiesa vispirms uzsver, ka attiecībā uz slēgtiem nekustamā pašuma ieguldījumu fondiem piemērojamo Itālijas nodokļu režīmu pārdzīvo gadu laikā vairākkārt ir notikušas valsts likumdevēja iejaukšanās. Šīs iejaukšanās iedvesmoja divi dažādi mērķi, proti, veicināt konkrēta aktīvu pārvaldīšanas instrumenta attīstību un ierobežot tā izmantošanu nodokļu tiesību aktu apiešanas nolūkā.

20 Turpinājumā iesniedzējtiesa sniedz skaidrojumu par abu attiecīgo ieguldījumu fondu veidu specifiskajām īpašībām. Šajā ziņā tā paskaidro, pirmām kārtām, ka Itālijas tiesiskajā regulājumā par ieguldījumu fondiem attiecībā uz slēgtiem ieguldījumu fondiem esot paredzēts, ka aktīvu pārvaldes sabiedrība, kas tos izveidojusi, atpakaļpārkāpj vienīgi apliecības, uz kurām parakstīšanas ir notikusi konkrētos laikposmos. Līdz ar to šos fondus raksturojot iepriekš noteikts apliecību skaits, kas laika gaitā nemainās. Tā kā minēto fondu nemainīgais īpašums tiem tiekot piešķirts to izveidošanas brīdī, uz šiem ieguldījumu instrumentiem esot iespējams parakstties tikai konkrētā iepriekš noteiktā laikposmā, un tādējādi ieguldītā kapitāla atmaksā varot tikt pieprasīta tikai šo pašu fondu beigu datumā vai pēc tam, kad ir pagājis noteikts gadu skaits pēc to izveidošanas. Ērpus šiem laikposmiem slēgtu ieguldījumu fondu apliecības varot iegādāties un pārdot vienīgi biržā. Tā kā šāda fonda ilgums svārstās no 10 līdz 30 gadiem, tā pašumtiesības tiekot sadalītas starp dažādiem dalībniekiem, vai gadījumā, ja tas tiktu pārdots, iespējams peļņa tiekot sadalīta šiem dalībniekiem.

21 Otrām kārtām, no piemērojamā Itālijas tiesiskā regulējuma izrietot, ka atvērtiem ieguldījumu fondiem esot raksturīgs to īpašuma mainīgais raksturs, kas ikdienā var pieaugt vai samazināties atkarībā no jauniem parakstīšanas uz apliecībām vai to atpakaļpirkšanas pieteikumiem. Tādējādi jebkurā brīdī esot iespējams parakstties uz tām, tāpat arī saņemt pilnīgu vai daļēju ieguldītā kapitāla atmaksu. Šajā ziņā iesniedzējtiesa precizē, ka gadījumā, ja ieguldītājam slēgtā ieguldījumu fondā, kurš pilnībā atbrīvoties no sava ieguldījuma, neesot citas izvēles kā vien atsavināt savas apliecības trešai personai, atvērta tipa fonda apliecību turētājam savukārt esot iespējama pieprasīt no šā pārdzīvo minētā fonda atmaksāt summu, kas atbilst šīm apliecībām.

22 Visbeidzot iesniedzējtiesa norāda, ka iespējams tirgus krīzes sākšanās, kas varētu notikt pēc nekustamā īpašuma cenu krituma, varētu mudināt daudzus atvērtu ieguldījumu fondu dalībniekus pieprasīt to apliecību priekšlaicīgu atpakaļpirkšanu, kā rezultātā tiktu izstrātas šādu fondu "likviditātes rezerves". Tādējādi pārdzīvo minētajiem būtībā jāpārdod daļa iegādāto nekustamo īpašumu zem to normāls vērtības, lai varētu izpildīt šos atmaksāšanas pieprasījumus. No šāda viedokļa raugoties, Itālijas likumdevēja mērķis, kas esot pamatā nodevas par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevas par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā samazināšanai tikai slēgtiem ieguldījumu fondiem, varot būt bijis veicināt un atbalstīt tādus ieguldījumu fondu izveidi, kuriem nav "oti spekulatīvu un neskaidru nodomu". Šāda pieeja tomēr

neesot nevainojama, jo t? faktiski radot š??rsli ieguld?jumiem no cit?m dal?bvalst?m, jo atv?rti ieguld?jumu fondi, kuru izcelsme ir šaj?s valst?s, tiekot attur?ti no uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m paredz?tu nekustamo ?pašumu ieg?des It?lij?.

23 Š?dos apst?k?os *Corte suprema di cassazione* (Augst?k? kas?cijas tiesa) nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?du prejudici?lu jaut?jumu, kas liet?s C?478/19 un C?479/19 ir formul?ts identiski:

“Vai Savien?bas ties?bas – konkr?ti, L?guma ties?bu normas br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu un kapit?la br?vas aprites jom?, ?emot v?r? Tiesas interpret?ciju, – liedz piem?rot t?du valsts ties?bu normu k? Dekr?tlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punkts (da??, kur? ar to ir pieš?irti nodevu par ieraksta veikšanu zemesgr?mat? un nodevu ?pašuma re?istr?cijai zemesgr?mat? atvieglojumi tikai sl?gtiem nekustamo ?pašumu ieguld?jumu fondiem)?”

24 Ar Tiesas priekšs?d?t?ja 2019. gada 22. j?lija r?kojumu lietas C?478/19 un C?479/19 tika apvienotas rakstveida un mutv?rdu procesam, k? ar? sprieduma tais?šanai.

Par prejudici?lo jaut?jumu

25 Ar savu jaut?jumu iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai EKL 43. un 56. pants (tagad p?c groz?jumiem – LESD 49. un 63. pants) ir j?interpret? t?d?j?di, ka tiem ir pretrun? t?ds valsts tiesiskais regul?jums k? pamatliet? apl?kotais, ar kuru ties?bas uz nodevas par ieraksta veikšanu zemesgr?mat? un nodevas par ?pašuma nostiprin?šanu zemesgr?mat? samazin?jumu tiek pieš?irtas tikai sl?gtiem nekustam? ?pašuma fondiem, izsl?dzot atv?rtus fondus.

Par piem?rojamo aprites br?v?bu

26 Vispirms, attiec?b? uz LESD noteikumu piem?rojam?bu un It?lijas vald?bas argument?ciju, saska?? ar kuru b?t?b? atbildei uz prejudici?lo jaut?jumu, kas uzdots katr? no apvienotaj?m liet?m, b?tu j?b?t balst?tai uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direkt?vas 2011/61/ES (2011. gada 8. j?nijs) par alternat?vu ieguld?jumu fondu p?rvald?t?jiem atbilstošajiem noteikumiem, ar ko groza Direkt?vas 2003/41/EK un 2009/65/EK, k? ar? Regulas (EK) Nr. 1060/2009 un (ES) Nr. 1095/2010 (OV 2011, L 174, 1. lpp.), attiec?gaj?m norm?m, pietiek konstat?t, ka š? direkt?va nebija piem?rojama pamatlietas faktu norises laik?.

27 Kad tas ir noskaidrots – t? k? šis prejudici?lais jaut?jums vienlaic?gi attiecas gan uz LESD norm?m par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, gan uz norm?m par kapit?la br?vu apriti, ir svar?gi noteikt, kura br?v?ba ir piem?rojama pamatliet?s (spriedums, 2018. gada 6. marts, *SEGRO un Horváth*, C?52/16 un C?113/16, EU:C:2018:157, 52. punkts, k? ar? taj? min?t? judikat?ra).

28 Šaj? zi?? no past?v?g?s judikat?ras izriet, ka, lai noteiktu, vai uz valsts tiesisko regul?jumu attiecas viena vai otra LESD garant?t? pamatbr?v?ba, ir j??em v?r? attiec?g? tiesisk? regul?juma m?r?is (šaj? noz?m? skat. spriedumus, 2018. gada 21. j?nijs, *Fidelity Funds* u.c., C?480/16, EU:C:2018:480, 33. punkts, k? ar? taj? min?t? judikat?ra, un 2020. gada 3. marts, *Tesco? Global Áruházak*, C?323/18, EU:C:2020:140, 51. punkts, k? ar? taj? min?t? judikat?ra).

29 T?pat ir j?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru uz valsts pas?kumiem, kas reglament? dar?jumus, ar kuriem nerezidenti veic ieguld?jumus nekustamaj? ?pašum? dal?bvalsts teritorij?, var attiekties gan EKL 43. pants (tagad p?c groz?jumiem – LESD 49. pants) par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, gan EKL 56. pants (tagad p?c groz?jumiem – LESD 63. pants) par kapit?la br?vu apriti (šaj? noz?m? skat. spriedumu, 1999. gada 1. j?nijs, *Konle*, C?302/97, EU:C:1999:271, 22. punkts).

30 Tiesības iegūšanas, izmantot un atsavināt nekustamo īpašumu citās dalībvalsts teritorijā, kuras ir nepieciešams uzņemt darbības brīvības papildinājums, noteikti rada kapitāla apriti, tiklīdz šīs tiesības tiek īstenotas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 25. janvāris, *Festersen*, C-370/05, EU:C:2007:59, 22. punkts un tajā minētā judikatūra, kārta 2007. gada 11. oktobris, *ELISA*, C-451/05, EU:C:2007:594, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Proti, kapitāla aprīte ietver darījumus, ar kuriem nerezidenti izdara ieguldījumus nekustamajā īpašumā dalībvalsts teritorijā, kā tas izriet no Padomes Direktīvas 88/361/EEK (1988. gada 24. jūnijs) par līguma 67. panta īstenošanu (OV 1988, L 178, 5. lpp.) I pielikuma minētās kapitāla aprītes tipu nomenklatūras, un šai nomenklatūrai pašai piemīt nordoša vrtība, kuru tā saglabā attiecībā uz kapitāla aprītes jēdziena definīšanu (spriedums, 2018. gada 6. marts, *SEGRO un Horváth*, C-52/16 un C-113/16, EU:C:2018:157, 56. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

32 Šajā gadījumā pamatlieta aplūkots valsts tiesiskais regulējums attiecas uz nodevu par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevu par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā samazināšanu saistībā ar tādā lietošanai uzņemt darbību paredzēta nekustamā īpašuma nodošanu, kurš tostarp ietilpst slēgtā nekustamā īpašuma fondā.

33 Lai gan uz šo tiesisko regulējumu *a priori* var attiekties gan EKL 43. pants, gan EKL 56. pants (tagad pēc grozījumiem – LESD 49. un 63. pants), tomēr pamatlietu kontekstā iespējami brīvības veikt uzņemt darbību ierobežojumi, kas izriet no minētā tiesiskā regulējuma, ir kapitāla brīvības aprītes ierobežojuma nenovēršamas sekas un tādējādi nepamato šo paša tiesiskā regulējuma autonomu pārbaudi no EKL 43. panta viedokļa (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 6. marts, *SEGRO un Horváth*, C-52/16 un C-113/16, EU:C:2018:157, 55. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

34 Turklāt, kā enerģētiskās bāzes ir norādījis secinājumu 44. punktā, no Tiesas rīcībā esošajiem lietās materiāliem izriet, ka *UBS Real Estate* divu attiecīgo īpašumu kompleksu iegūdi *UBS* fondu vārdā neveica tādā, lai tajā īstētu saimniecisku darbību, bet veica tikai kā pasāvu ieguldījumu ar vienojumu mērķi īstēt finanšu ieguldījumu.

35 Ēmot vāru visus iepriekš minētās apsvērumus, pamatlieta aplūkots valsts pasākums ir jāpārbauda, ēmot vāru tikai primāro tiesību normas par kapitāla brīvību aprīti, proti, EKL 56. pantu (tagad pēc grozījumiem – LESD 63. pants).

Par kapitāla brīvības aprītes ierobežojuma esamību

36 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tādā ar EKL 56. panta 1. punktu (tagad pēc grozījumiem – LESD 63. panta 1. punkts) aizliegti pasākumi kā kapitāla aprītes ierobežojumi ietver pasākumus, kas attur nerezidentus veikt ieguldījumus dalībvalstā vai arī šīs dalībvalsts rezidentus attur veikt ieguldījumus citās dalībvalstīs (skat. it īpaši spriedumus, 2016. gada 2. jūnijs, *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C-252/14, EU:C:2016:402, 27. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2020. gada 30. janvāris, *Köln Aktiefonds Deka*, C-156/17, EU:C:2020:51, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Šajā gadījumā, tā kā pamatlietas uzdotais jautājums ir par to, vai atšķirības starp slēgtiem ieguldījumu fondiem un atvērtiem ieguldījumu fondiem var pieaut atšķirīgu attieksmi attiecībā uz nodokļiem pret šiem abiem fondu veidiem, ir jāpārbauda, vai kritērijs attiecībā uz nekustamā īpašuma fonda "atvērto" vai "slēgtu" veidu var būt ierobežojums, kas principā ir aizliegts ar EKL 56. panta 1. punktu (tagad pēc grozījumiem – LESD 63. panta 1. punkts).

38 Šaj? zi?? j?nor?da, ka krit?rijs par nekustam? ?pašuma fonda formu pats par sevi nerada atš?ir?gu attieksmi pret nekustam? ?pašuma fondiem rezidentiem un nerezidentiem.

39 Tom?r tas, ka valsts ties?bu akti vien?d? m?r? ir piem?rojami saimniecisk?s darb?bas subjektiem rezidentiem un saimniecisk?s darb?bas subjektiem nerezidentiem, var b?t kapit?la br?vas aprites ierobežojums. No Tiesas judikat?ras izriet, ka pat t?ds noš??rums, kas balst?ts uz objekt?viem krit?rijiem, faktiski var rad?t nelabv?l?g?ku st?vokli p?rrobežu situ?cij?s (spriedums, 2020. gada 30. janv?ris, *Köln?Aktienfonds Deka*, C?156/17, EU:C:2020:51, 55. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

40 T? tas ir tad, ja valsts ties?bu akt?, kas ir vien?di piem?rojams saimniecisk?s darb?bas subjektiem rezidentiem un saimniecisk?s darb?bas subjektiem nerezidentiem, nodok?u priekšroc?bu izmantošana ir paredz?ta vien?gi situ?cij?s, kad saimniecisk?s darb?bas subjekts atbilst nosac?jumiem vai izpilda pien?kumus, kuri p?c b?t?bas vai faktiski ir rakstur?gi dal?bvalsts tirgum, un t?d?? vien?gi saimniecisk?s darb?bas subjekti, kuri darbojas š?s valsts tirg?, var izpild?t šos nosac?jumus vai pien?kumus, bet p?c b?t?bas l?dz?gi saimniecisk?s darb?bas subjekti nerezidenti tos parasti neizpilda (spriedums, 2020. gada 30. janv?ris, *Köln?Aktienfonds Deka*, C?156/17, EU:C:2020:51, 56. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

41 Šaj? zi?? no Tiesas r?c?b? esošajiem lietas materi?liem izriet, ka saska?? ar Ministrijas dekr?ta Nr. 228/1999 12.*bis* pantu nekustam? ?pašuma fondi l?lij? var tikt izveidoti tikai k? sl?gti ieguld?jumu fondi.

42 K? ?ener?ladvok?ts ir nor?d?jis secin?jumu 75. un 76. punkt?, t? k? tikai nekustam? ?pašuma fondi, uz kuriem attiecas nevis l?lijas Republikas, bet citu dal?bvalstu ties?bas, var tikt izveidoti k? atv?rti ieguld?jumu fondi un l?dz ar to tiem var tikt atteiktas ties?bas izmantot Dekr?tlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.*ter* punkt? pieš?irto nodok?u priekšroc?bu, noš?iršanas krit?rija, kas balst?ts uz ieguld?jumu fondu “atv?rto” vai “sl?gto” formu, piem?rošanas rezult?t? attieksme pret ieguld?jumu fondiem, uz kuriem attiecas nevis l?lijas Republikas, bet citu dal?bvalstu ties?bas, ir nelabv?l?g?ka, t?d?j?di radot atš?ir?gu attieksmi par ?aunu tiem.

43 L?dz ar to j?uzskata, k? to apgalvo iesniedz?jtiesa, ka š? atš?ir?g? attieksme var attur?t atv?rtus ieguld?jumu fondus, uz kuriem attiecas nevis l?lijas Republikas, bet citu dal?bvalstu ties?bas, ieg?d?ties nekustamos ?pašumus lietošanai uz??m?jdarb?b? š?s p?d?j?s min?t?s valsts teritorij? un l?dz ar to tas ir kapit?la br?vas aprites ierobežojums, kas princip? ir aizliegts ar EKL 56. pantu (tagad p?c groz?jumiem – LESD 63. pants).

44 Ja tas t? ir, atbilstoši EKL 58. panta 1. punkta a) apakšpunktam (tagad p?c groz?jumiem – LESD 65. panta 1. punkta a) apakšpunkts) EKL 56. pants (tagad p?c groz?jumiem – LESD 63. pants) neskar dal?bvalstu ties?bas piem?rot atbilstoš?s to nodok?u ties?bu normas, ar ko tiek noš?irti nodok?u maks?t?ji, kuru situ?cija atš?iras vi?u dz?vesvietas vai kapit?la ieguld?juma vietas d??.

45 Š? ties?bu norma, cikl?l t? ir atk?pe no kapit?la br?vas aprites pamatprincipa, ir j?interpret? šauri. T?d?j?di to nevar interpret?t t?, ka jebkuri nodok?u ties?bu akti, ar ko paredz?ta atš?ir?ga attieksme pret nodok?u maks?t?jiem atkar?b? no vietas, kuras rezidenti tie ir, vai dal?bvalsts, kur? tie iegulda savu kapit?lu, autom?tiski ir sader?gi ar L?gumiem. EKL 58. panta 1. punkta a) apakšpunkt? (tagad p?c groz?jumiem – LESD 65. panta 1. punkta a) apakšpunkts) paredz?to atk?pi ierobežo EKL 58. panta 3. punkts (tagad p?c groz?jumiem – LESD 65. panta 3. punkts), kur? ir paredz?ts, ka valsts ties?bu normas, kas min?tas š? 58. panta (tagad p?c groz?jumiem – LESD 65. pants) 1. punkt? “nerada iesp?ju patva??gi diskrimin?t vai sl?pti ierobežot kapit?la br?vu apriti un maks?jumus, k? to nosaka [EKL 56. pants (tagad p?c groz?jumiem – LESD 63. pants)]”

(šaj? noz?m? skat. spriedumu, 2021. gada 29. apr?lis, *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* (PVKIU izmaks?ti ien?kumi), C?480/19, EU:C:2021:334, 29. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

46 Tiesa ir ar? nospriedusi, ka l?dz ar to EKL 58. panta 1. punkta a) apakšpunkt? (tagad p?c groz?jumiem – LESD 65. panta 1. punkta a) apakšpunkts) at?aut? atš?ir?g? attieksme ir j?noš?ir no EKL 58. panta 3. punkt? (tagad p?c groz?jumiem – LESD 65. panta 3. punkts) aizliegt?s diskrimin?cijas. Lai valsts ties?bu aktus nodok?u jom? var?tu uzskat?t par sader?giem ar L?gumu norm?m par kapit?la br?vu apriti, ir vajadz?gs, lai no tiem izrietoš? atš?ir?g? attieksme skartu situ?cijas, kas objekt?vi nav sal?dzin?mas, vai ar? t?s attaisnotu prim?ri visp?r?jo interešu apsv?rumi (šaj? noz?m? skat. spriedumu, 2021. gada 29. apr?lis, *Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö* (PVKIU izmaks?ti ien?kumi), C?480/19, EU:C:2021:334, 30. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

Par objekt?vi sal?dzin?mu situ?ciju esam?bu

47 No Tiesas judikat?ras izriet, ka p?rrobežu situ?cijas sal?dzin?m?ba ar dal?bvalsts iekš?ju situ?ciju ir j?p?rbauda, ?emot v?r? attiec?go valsts nodok?u ties?bu aktu m?r?i (skat. it ?paši spriedumu, 2020. gada 30. apr?lis, *Société Générale*, C?565/18, EU:C:2020:318, 26. punkts un taj? min?t? judikat?ra), k? ar? to priekšmetu un saturu (skat. it ?paši spriedumu, 2016. gada 2. j?nijs, *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C?252/14, EU:C:2016:402, 48. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

48 Tostarp, lai izv?rt?tu, vai no attiec?g? tiesisk? regul?juma izrietoš? atš?ir?g? attieksme nor?da uz objekt?vi atš?ir?g?m situ?cij?m, ir j??em v?r? tikai attiec?gaj? tiesiskaj? regul?jum? paredz?tie atbilstošie noš?iršanas krit?riji (šaj? noz?m? skat. spriedumu, 2016. gada 2. j?nijs, *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C?252/14, EU:C:2016:402, 49. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

49 Šaj? zi??, k? ?ener?ladvok?ts ir nor?d?jis secin?jumu 78. punkt?, pirmk?rt, ir j?atz?m?, ka, lai p?rbaud?tu, vai past?v objekt?va atš?ir?ba starp atv?rtu nekustamo ?pašumu fondu un sl?gtu fondu situ?ciju, galven?s gr?t?bas ir saist?tas ar to, ka iesniedz?jtiesa nav skaidri izkl?st?jusi iemeslu, k?d?? pamatliet? apl?kot? nodok?u priekšroc?ba lt?lijas ties?b?s ir paredz?ta.

50 Attiec?b? uz valsts tiesisk? regul?juma pieš?irt?s nodok?u priekšroc?bas m?r?i iesniedz?jtiesa ir izmantojusi tikai visp?r?gus izteicienus, lai nor?d?tu, ka p?d?jo gadu laik? sl?gtiem nekustam? ?pašuma ieguld?jumu fondiem piem?rojamais nodok?u regul?jums tika vair?kk?rt?gi main?ts ar likumdev?ja pas?kumiem, kurus ir rosin?juši divi pret?ji m?r?i: veicin?t ?paša kapit?la p?rvald?bas instrumenta att?st?bu un ierobežot t? izmantošanu ties?bu aktu apiešanas nol?k?. Min?t? tiesa nor?d?ja, ka iesp?jam? tirgus kr?zes s?kšan?s, kas var?tu notikt p?c nekustam? ?pašuma cenu krituma, var?tu mudin?t daudzus atv?rtu ieguld?jumu fondu dal?bniekus piepras?t to apliec?bu priekšlaic?gu atmaksu, k? rezult?t? tiktu izt?r?tas š?du fondu “likvidit?tes rezerves”. T?d?j?di p?d?jiem min?tajiem b?tu j?p?rdod ieg?d?to nekustamo ?pašumu da?a zem to norm?l?s v?rt?bas, lai var?tu apmierin?t šos atmaks?šanas piepras?jumus. Š?dos apst?k?os iesniedz?jtiesa nor?da, ka lt?lijas likumdev?ja m?r?is, kas ir pamat? nodok?u priekšroc?bai, kura ar Dekr?tlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punktu ir pieš?irta sl?gtiem nekustam? ?pašuma fondiem, var?tu b?t t?du ieguld?jumu fondu izveides veicin?šana un atbalst?šana, kuriem nav ?oti spekulat?vu un neskaidru nodomu.

51 Otrk?rt, j?nor?da, ka daž?du lietas dal?bnieku, kas iesnieguši rakstveida apsv?rumus, paust?s nost?jas b?tiski atš?iras jaut?jum? par Dekr?tlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punkt? pieš?irt?s nodok?u priekšroc?bas m?r?i, kas izpaužas k? nodevas par ieraksta veikšanu zemesgr?mat? un nodevas par ?pašuma nostiprin?šanu zemesgr?mat? likmes samazin?jums par 50 % saist?b? ar nekustam? ?pašuma ieg?di, ko veic Le?islat?v? dekr?ta Nr. 58/1998 37. pant?

reglamentētie slēgtie fondi vai kas tiek veikta to vārds.

52 Vispirms *UBS Real Estate* apstrīd pieņēmumu, uz kuru pamatojas iesniedzējtiesa, un norāda, ka tādās tiesību normas *ratio legis* kā pamatlietā aplūkots, ar kuru uz pusi tiek samazināta summa, kas jāmaksā kā zemes reģistrācijas nodeva, ir nepieciešama izvairīties no tā, ka saimnieciskās darbības subjekti, kas bieži veic nekustamo īpašuma iegādes un pārdošanas darījumus uzņēmējdarbības ietvaros, par šo darbību tiek sodīti, divas reizes samaksājot vienu un to pašu nodevu, proti, gan nekustamo īpašuma iegādes brīdī, gan tās pārdošanas brīdī, ko it īpaši apstiprina *Consiglio nazionale del Notariato* (Valsts notāru padome, Itālija) pētījums un *Associazione fra le società italiane per azioni (Assonime)* (Itālijas akciju sabiedrību apvienība) apkopotais raksts.

53 Turpinājums Itālijas valdība uzskata, ka funkcionāla rakstura atšķirības un strukturālas atšķirības, kas pastāv starp slēgtiem nekustamo īpašumu fondiem un atvērtiem nekustamo īpašumu fondiem neatkarīgi no tā, vai tās attiecas uz parakstīšanas procedūru un dažu atpiršanas kārtību vai katra šāda fondu veida raksturojumu, liecina par to, ka atvērto nekustamo īpašuma fondi neesot objektīvi salīdzināmi situācijā ar slēgtiem fondiem. Šo secinājumu turklāt apstiprinot valsts tiesību normas rašanās vēsture, no kuras izrietot, ka Itālijas likumdevējs ir vēlējies paredzēt šo nodokļu priekšrocību tikai faktiskiem nekustamo īpašuma ieguldījumiem, izslēdzot ieguldījumus kustamās lietas, pat ja tiem tiek piešķirta vērtība, sākotnēji iegādājoties nekustamo īpašumu, un šīs tiesiskās regulējuma mērķis būtībā esot veicināt slēgtu fondu, kas veic ieguldījumus nekustamajā īpašumā, dibināšanu Itālijā.

54 Visbeidzot Eiropas Komisija norāda, ka Itālijas tiesības ir paredzētas tikai viens materiālais tiesiskais regulējums, kas ir piemērojams visiem ieguldījumu fondiem, bet tajā ir paredzētas labvēlīgas nodokļu režīms nekustamo īpašuma iegādei lietošanai uzņēmējdarbībā, ko veic slēgti nekustamo īpašuma fondi, samazinot nodevas par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevas par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā. Tā kā gan slēgtu fondu, gan atklāto fondu galvenais mērķis ir sniegt parakstītājam iespēju veikt finanšu ieguldījumus, slēgtie un atklātie nekustamo īpašumu fondi esot pilnībā salīdzināmi. Turklāt, ņemot vērā fondu mērķi iegādājoties nekustamos īpašumus, lai pēc tam tos pārdotu tālāk, slēgtie nekustamo īpašuma fondi un atklātie nekustamo īpašuma fondi arī ir salīdzināmi.

55 Šādos apstākļos iesniedzējtiesai, kura vienīgā ir atbildīga par to, kā interpretēt valsts tiesību normas, ņemot vērā visus pamatlietā aplūkojamo nodokļu tiesību normu elementus un attiecīgo valsts nodokļu regulējumu kopumu, būtu jānosaka, kāds ir šīs tiesību normas pamatmērķis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 30. janvāris, *Köln Aktiefonds DeKa*, C-156/17, EU:C:2020:51, 79. punkts).

56 Šajā ziņā, lai gan iesniedzējtiesa nonāk pie secinājuma, ka Dekrētlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punkta mērķis ir novērst, ka fonds tiek sodīts ar dubultu aplikšanu ar nodokli, iegādājoties nekustamo īpašumu un to tālāk pārdojot, ir jāuzskata, ka, ņemot vērā šo mērķi un kā enerģētiskā ierobežojuma ir norādījis secinājumu 81. punktā, atvērto un slēgtu fondu atrodas objektīvi salīdzināmas situācijās.

57 Savukārt iesniedzējtiesa varētu secināt, ka pamatlietā aplūkotajās valsts tiesiskajās regulējums izvirzītie mērķi ir vērsti uz to, lai veicinātu un atbalstītu slēgtu fondu izveidi, kuriem nav īpaši spekulatīvu un neskaidru nodomu, un ierobežotu sistēmiskos riskus nekustamo īpašuma tirgū, un ka šādi atbilstoši tādējādi ir pamats tam, lai atvērto fondus izslēgtu no nodokļu priekšrocības, kas piešķirta ar Dekrētlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punktu. Jānorāda, ka šāda veida atbilstoši konkrēti neattiecas uz iemesliem, kas atvērto fondus nošķir no slēgtiem fondiem, ņemot vērā attiecīgo nodokļu priekšrocību.

58 Attiecībā uz šīs tiesiskās regulējuma priekšmetu un saturu ir jāpiebilst, ka tajā ir paredzēts 50 % samazinājums nodevai par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevai par pašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā attiecībā uz nekustamo pašuma iegādi, ko veic slēgti fondi, uz kuriem attiecas Leģislatīvā dekrēta Nr. 58/1998 37. pants, un ka attiecībā uz šādu nodokļu priekšrocību slēgtās fondus un atvērtais fonds, ciktāl katrs no tiem veic darbību, ko veido nekustamo pašuma iegāde un vāļka pārdošana, kura ir pakāpta dubultai aplikšanai ar nodokli, šī iet, atrodas salīdzināmā situācijā.

59 Šādos apstākļos jāpārbauda, vai ar šo 37. pantu ieviestā atšķirīgā attieksmi var attaisnot ar primāriem vispārīgo interešu apsvērumiem.

Par primāra vispārīgo interešu apsvēruma pastāvīšanu

60 Jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kapitāla brīvas aprites ierobežojums var būt pieņemams tikai tad, ja tas ir pamatots ar primāriem vispārīgo interešu apsvērumiem, ja ar to var nodrošināt izvirzītā mērķa sasniegšanu un ja tas nepārsniedz šā mērķa sasniegšanai vajadzīgo (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 29. aprīlis, *Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö* (PVKIU izmaksēti ienākumi), C-480/19, EU:C:2021:334, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Šajā gadījumā jākonstatē, ka, lai gan iesniedzējtiesa savos lūgumos sniegt prejudiciālu nolikumu nav atsaukusies uz šādiem iemesliem, tās ir paskaidrojusi, ka tas ir norādīts šā sprieduma 50. punktā, mērķus, kas ir pamatā tiesību aktu pieņemšanai nekustamo pašumu fondu nodokļu režīma jomā, un tie ir veicināt konkrēta aktīvu pārvaldīšanas instrumenta attīstību, proti, lai ierobežotu tās izmantošanu tiesību aktu apiešanas nolūkā, kā arī veicināt un atbalstīt tās slēgtu fondu izveidi, kuriem nav īsti spekulatīvu un neskaidru nodomu, un šo dažādo tiesību aktu pieņemšanu vadīja apsvērumi, kas saistīti ar vajadzību ierobežot sistēmiskos riskus nekustamo pašuma tirgū. Turklāt Tiesas Komisija un Itālijas valdība izvirzīja dažādus attaisnojuma pamatus, proti, attiecīgi, cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, kā arī pamatlietā aplūkot nodokļu režīma saskaņotības saglabāšanu.

62 Vispirms – attiecībā uz cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas ir jāatgādina, ka Tiesa ir nospriedusi, ka valsts pasākumu, ar ko tiek ierobežota kapitāla brīva aprīte, var pamatot ar nepieciešamību novērst krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, ja tas attiecas konkrēti uz pilnībā fiktīviem mehānismiem, kam nav nekāda sakara ar saimniecisko realitāti un kas ir izveidoti ar mērķi izvairīties no nodokļa, kurš parasti jāmaksā par peļņu, kas gūta no darbības, kuras veiktas attiecīgās dalībvalsts teritorijā (spriedums, 2019. gada 26. februāris, X (Trešā valsts reģistrētas starpnieksabiedrības), C-135/17, EU:C:2019:136, 73. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to vispārējā prezumpcija par izvairīšanās no nodokļu maksāšanas vai krāpšanu nevar pamatot fiskālu pasākumu, kas apdraud Līgumu mērķus (spriedums, 2007. gada 11. oktobris, *ELISA*, C-451/05, EU:C:2007:594, 91. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka tiktāl, cik ar valsts tiesisko regulējumu no nodokļu priekšrocības saņemšanas ir izslēgti visi atvērtais nekustamo pašuma fondi, tas acīmredzami neatbilst šā sprieduma iepriekšējā punktā minētajām prasībām un tādējādi to nevar pamatot ar nepieciešamību novērst krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas.

64 Turpinājums Itālijas valdība apgalvo, ka ar Dekrētlikuma Nr. 223/2006 35. panta 10.ter punktu ieviestot atšķirīgo attieksmi attaisno nepieciešamība saglabāt valsts sistēmas līdzsvaru un saskaņotību, ņemot vērā, ka Itālijas tiesības tikai slēgti ieguldījumu fondi ir atzīti par viēno fondu kategoriju, kas var veikt nekustamā pašuma iegādi.

65 Šajā ziņā jāatgādina – protams, Tiesa ir nospriedusi, ka nepieciešamība saglabāt nodokļu režīma saskaņotību var attaisnot tiesisko regulējumu, kas ierobežo pamatbrīvības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 10. maijs, *Santander Asset Management SGII* u.c., no C-338/11 līdz C-347/11, EU:C:2012:286, 50. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra, un 2014. gada 13. marts, *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 69. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

66 Tomēr, lai uz šādu pamatojumu balstītu argumentus būtu atbalstāms, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir jāpierāda, ka pastāv tieša saikne starp attiecīgo nodokļu priekšrocību un šīs priekšrocības kompensāšanu ar konkrētu nodokļu atvilkumu, turklāt, izvērtējot šīs saiknes tiešo raksturu, ir jāņem vērā attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķis (spriedumi, 2012. gada 10. maijs, *Santander Asset Management SGII* u.c., no C-338/11 līdz C-347/11, EU:C:2012:286, 51. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra, un 2014. gada 13. marts, *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 69. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

67 Šajā gadījumā Itālijas Republika nav pierādījusi, ka Itālijas slēgtajiem fondiem piešķirtā nodokļu priekšrocība tiktu kompensēta ar noteiktu nodokļu maksājumu, kas tādējādi attaisnotu nekustamā pašuma fondu, uz kuriem attiecas nevis Itālijas Republikas, bet citu dalībvalstu tiesības, izslēgšanu no šīs priekšrocības saņemšanas.

68 Visbeidzot, attiecībā uz nepieciešamību veicināt konkrēta aktīvu pārvaldības instrumenta izstrādi, slēgtu fondu izveidi, kuriem nav ņoti spekulatīvu un neskaidru nodomu, kā arī nepieciešamību ierobežot sistēmiskos riskus nekustamā pašuma tirgū, ir jānorāda, pirmkārt, attiecībā uz nepieciešamību veicināt konkrēta instrumenta attīstību, ka šis mērķis, šīet, ir sasniegts ar valsts tiesisko regulējumu, ar kuru ir atļauts izveidot viēnīgi slēgtus fondus.

69 Tomēr nelabvēlīgā nodokļu režīma piemērošana cita veida fondiem, kas izveidoti saskaņā ar citas dalībvalsts tiesībām, būtībā sistemātiski dod priekšroku valsts fondiem.

70 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar tēri ekonomiska rakstura mērķi nevar attaisnot Līgumos garantētās pamatbrīvības ierobežojumu (spriedums, 2021. gada 25. februāris, *Novo Banco*, C-712/19, EU:C:2021:137, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 Otrkārt, tāpat kā ģenerālvokātam secinājumu 88. un 89. punktā, ir jānorāda, ka nešīet, ka fonda atvērtais vai slēgtais raksturs būtu saistīts ar šo fondu veikto ieguldījumu spekulatīvas lēmēni vai ar šajā ziņā esošo nodomu vairāk vai mazāk noteikto raksturu un ka slēgtu fondu raksturojums neuzliek pienākumu šādam fondam paturēt pašumtiesības, ko tas ir ieguvis, ilgāku laiku nekā tad, ja runa būtu par atvērtu fondu.

72 Līdz ar to, pat pieņemot, ka nepieciešamību novērst spekulatīvas ar nekustamo pašumu varētu uzskatīt par primāru vispārīgo interešu apsvērumu, kas varētu pamatot kapitāla brīvas aprītes ierobežojumu, pamatlietās uz to nevar atsaukties, jo nodokļu priekšrocības piemērošana tikai slēgtiem fondiem, izslēdzot atklātus fondus, nešīet piemērota izvirzītā mērķa sasniegšanai.

73 Treškārt, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 90. un 91. punktā, mērķis ierobežot sistēmiskos riskus nekustamā pašuma tirgū varētu būt primārs vispārīgo interešu apsvērums. Tomēr, lai kapitāla brīvas aprītes ierobežojumu varētu pamatot ar nepieciešamību ierobežot sistēmiskos riskus nekustamā pašuma tirgū, valsts tiesiskajam regulējumam, ar kuru nodokļu

priekšrocība tiek piešķirta tikai slēgtiem nekustamo īpašumu fondiem, ir jābūt piemērotam izvirzītā mērķa sasniegšanai un tas nedrīkst pārsniegt tās sasniegšanai nepieciešamo, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

74 Ēmot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka EKL 56. pants (tagad pēc grozījumiem – LESD 63. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tās daļbvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru nodevas par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevas par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā samazinājums tiek piešķirts tikai slēgtiem nekustamo īpašumu fondiem, izslēdzot atvērta nekustamo īpašumu fondus, lai gan šo divu kategoriju fondi ir objektīvi salīdzināmas situācijās, ja vien šāda atšķirīga attieksme nav attaisnota ar mērķi ierobežot sistēmiskos riskus nekustamo īpašuma tirgū.

Par tiesīšanu izdevumiem

75 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šīs tiesvedības ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tādēļ jālemj par tiesīšanu izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

EKL 56. pants (tagad pēc grozījumiem – LESD 63. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tās daļbvalsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru nodevas par ieraksta veikšanu zemesgrāmatā un nodevas par īpašuma nostiprināšanu zemesgrāmatā samazinājums tiek piešķirts tikai slēgtiem nekustamo īpašumu fondiem, izslēdzot atvērta nekustamo īpašumu fondus, lai gan šo divu kategoriju fondi ir objektīvi salīdzināmas situācijās, ja vien šāda atšķirīga attieksme nav attaisnota ar mērķi ierobežot sistēmiskos riskus nekustamo īpašuma tirgū.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – itāļu.